

עלון שבועי מבית "בני אמוס"

ובל מאבילים

278

פרשת אמוז

תשע"ט

מאוצרות אמונים

פניני אמן ותפילה בפרשה

הגשת 'בעל מוס' כשליח ציבור

"איש מִזֶּרֶעְךָ לְדֹרֶתְךָ אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוֹס לֹא יִקְרָב לְהִקְרִיב לָחֶם אֱלֹקִינוּ; כִּי כָל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹס לֹא יִקְרָב..." (כא יז-יח)
את הסיבה שכפלה התורה את איסור בעל מוס ביאר רבי יוסף שאול נתנזון מלבוב:

הפוסקים נחלקו בנוגע לבעל מוס, האם הוא ראוי לשמש כשליח ציבור: המהרש"ל (י"ם של שלמה' חולין פ"א סי' מוח) התיר וכתב שאדרבה, 'לב נשבר' היא מעלה בתפילה, ככתוב (תהילים נא יט): "זִבְחֵי אֱלֹקִים רוּחַ נְשֻׁבָּה לֵב נְשֻׁבָּר וְנִדְבָה אֱלֹקִים לֹא תִבָּה". אך ה'מגן אברהם' (נג ח) כתב שכפי שכהן בעל מוס פסול לעבודה, כך אין ראוי שבעל מוס ישמש כשליח ציבור, לפי ששליח ציבור דומה לכהן המקריב את קרבן הציבור (ירושלמי ברכות ד ד').

לשיטת ה'מגן אברהם' נוכח לפרש, שכפלה התורה את איסור ההקדשה לכהן בעל מוס, ללמדך שאף אין ראוי לבעל מוס לגשת כשליח ציבור.

דברי שאול' מהד"ת

'בעל מוס' ב'מזבח' של ימינו

"כל אֲשֶׁר בּוֹ מוֹס לֹא תִקְרִיבוּ" (כב כ)

כתב רבי אברהם חיים שור בעל 'תורת חיים':

מיום שחרב בית המקדש 'שלונו של אדם מכפר עליו' (ברכות נה א). לפיכך, זכור לאיסור הקרבת 'בעל מוס' למזבח, תיקנו חכמים אף בהלכות סעודה, שה'פ'ת' שעליה מברכים 'המוציא' תהיה 'שלימה' (א"ח קסז א), וכן הכוס שמברכין עליה ברכת המזון תהיה 'נקייה', 'מלאה' עד גדותיה ו'שלימה' (שם קפג א-ב).

'תורת חיים' סנהדרין קב ב

'יום השביעי' התקדש פעמיים

"מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרְאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי: שְׁשַׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּתוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ" (כב ב-ג)
פתחה התורה ב"מוֹעֲדֵי ה'" והמשיכה בעניין השבת, וכבר תמה רש"י: "מה ענין שבת אצל מועדות?"

הרבי ר' העשיל מקראקא פירש כי אף הפסוק 'שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה' נוגע לעניין המועדים; שהרי יש שישה 'מועדים' שמוותר לעשות בהם 'מלאכת אוכל נפש', ואלו הם: ראש השנה, סוכות, שמיני עצרת, ראשון ושבועי של פסח וחג השבועות. לפיכך קבעה התורה בראש פרשת המועדים כלל: 'שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה' - בשישה מימי המועדים מותרת 'מלאכת אוכל נפש', אולם: 'וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי' - המועד השביעי, יום הכיפורים, הוא: 'שַׁבָּתוֹן', ולפיכך: 'כָּל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ' בו.

ביסוד זה יושב רבי נתן אדלר רבה הראשי של ממלכת בריטניה, את תמיחת התוספות בפסחים (קד א ד"ה בעי), מדוע בתפילת 'תודיענו' הנאמרת בליל יום טוב שחל

אחר השבת, אנו כופלים: "ותבדל ה' אלקינו... בין יום השביעי לששת ימי המעשה", ושוב: "ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קדשת?"

לדברי הרבי ר' העשיל מתבארים הדברים, כי בתחילה אנו משבחים על הבדלת השבת מששת ימי המעשה, ולבסוף על ההבדל שבין יום הכיפורים לבין ששת ימי המועדים המותרים ב'מלאכת אוכל נפש'.

'חונת התורה'; 'נתינה לגר'

מבאר אמונים

מקורות על גדול חשיבות עניית אמן

אמן פותחת שיערים

"לֹא תַחֲלֹוּ אֶת שֵׁם קִדְשִׁי" (כב לב)

השומע ברכה מהמברך ואינו עונה אחריו אמן בכונה, עליו נאמר (שמואל א' ב' ל'): "וּבִגְדֵי קָלָיו". מהו עונשו? כפי שהוא נמנע מלפתוח את שיערי הברכות למעלה בכוח ה'אמן', כך לא יפתחו בפניו שיערי השפע.

זהר וילך רפה א

'קידוש' ביום הכיפורים

"אֲךָ בַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם יְעִנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם" (כב כז)

באחד מימי הכיפורים, בהיות ה'אבני נזר' נער צעיר, שלחו אביו לביתו כדי שיאכל דבר מה להשיב את נפשו. כשחזר לבית הכנסת שאלו אביו האם קידש לפני שאלו כבשאר ימים טובים? השיב הנער החרף בשלילה, והסביר: הלא מעיקר הדין הקטן פטור מן המצוות ואינו מקיימן אלא כדי שיתחנך לנהוג בהן כשיגדל. אולם בננוע לקידוש' ביום הכיפורים אין ענין לחנוך, שהרי כשיגדל עתיד הוא לצום ושוב לא יצטרך לקידוש'.

אביר הרועים' עמ' יג

המתווה ב'תשיעי' כמתווה ב'עשירי'

"וְעִנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם בַּתְּשֻׁעָה לַחֲדָשׁ בַּעֲרֵב" (כב לב)

"וכי בתשעה' מתענין? והלא בעשרה מתענין! אלא לומר לך: כל האוכל ושותה בתשיעי - מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי" (ברכות ח ב).

מה פשר התוספת: "כאילו מתענה... ועשירי", הלא באמת מתענים בעשירי?

חידוש נפלא למד מכך ה'שפת אמת':

כוונת הגמרא ללמדנו כי האכילה בתשיעי - היא עצמה נחשבת לאוכל 'כאילו צם בתשיעי ובעשירי', ולכשיצום

למחרת בעשירי - יזכה במצווה נוספת.

על פי זה הסביר ה'שפת אמת' את הסיבה שאנו מתוודים במנחה של ערב יום הכיפורים; אף שיארו חכמים (יומא פז ב) שהוא מחשש שמא ישתכר בסעודה המפסקת, מכל מקום יש להבין כיצד יפטרנו הווידוי בתשיעי מחובת הווידוי בעשירי, וכי מי שחושש שלא יוכל ליטול ארבעה מינים בסוכות, נאמר לו שייטול אותם בערב סוכות?

לפי האמור מובן: כיוון שעצם האכילה בתשיעי נחשבת כתענית של עשירי, אף הווידוי הנאמר במנחה של תשיעי, כמוהו כווידוי הנאמר בעשירי.

'שפת אמת' יומא פא ב

מצוות סוכה שקולה כנגד כל המצוות

"בַּפֶּסַח תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּפֶּסַח" (כג מב)

ביוצרות לשחרית של יום שני דסוכות אנו אומרים: "בל תהי מצות סכה בעיניך קלה, כי כל-מצות-דת כחוקתיה שקולה".

כמקור לדברי הפייטן שמצוות סוכה שקולה כנגד כל המצוות, הביא בפירוש הקדום 'מטה לוי' על מחזור התפילה את המובא בגמרא (ע"ז ג א) שכשיבוא הקדוש ברוך הוא לשלם לישראל לעתיד לבוא את שכרם על שקיימו את התורה, יטענו כלפיו אומות העולם שאילו היה נותן להם את התורה אף הם היו מקיימים את מצוותיה. על טענתם ישיב הקדוש ברוך הוא: "מצוה קלה יש לי וסוכה שמה, לכו ועשו אותה".

נמצאנו למדים שבמענה לבקשת האומות לקבל את התורה, יתן להם הקדוש ברוך הוא את מצוות סוכה, ומכאן ששקולה היא כנגד כל התורה.

ישיבה בסוכה מחשש לפגיעת המזיקים

"בַּפֶּסַח תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּפֶּסַח" (כג מב)

טעם נפלא לכך נצטוונו בחג הסוכות לגלות מבתינו לסוכה ביאר רבי שלמה קלוגר על פי המסופר בגמרא (תענית כד ב) שלאחר שפעם התפלל רבא שירדו גשמים בקיץ ותפילתו התקבלה, התגלה אליו אביו בחלום. העיר לו אביו על שהטריח את בוראו להוריד גשמים שלא בעיתם, ולאחר מכן הורה לו לשנות את מקום לינתו. עשה כן רבא, ובבוקר מצאו שהמיטה שישן בה בתחילת הלילה נחתכה מסכיניהם של המזיקים שביקשו להורגו. ממעשה זה מוכח כי המטריח את בוראו יתר על המידה, עליו לשנות את מקומו מחשש לפגיעת המזיקים; אף אנו, לאחר שהטרחנו את בוראנו כשהתפללנו ביום הכיפורים שיסלח לנו על עונותינו אף שאינו ראויים לכך, שומה עלינו לגלות מן הבית לסוכה.

'קהלת יעקב' סוכות דרוש לא

ועל ידי זה ישפיע שפע רב בכל העולמות

"ומי שמכוין לכל ברכה וברכה היוצאת מפי המברך ועונה אמן בכוונה כדינו, גורם למעלה קדושה הרבה מאוד, ומשפיע שפע רב טוב לכל העולמות..."

(של"ה מסכת תמיד אות פ)

ברכות השחר: בקול כוונה בחברותא.

ברכת המזון - ברכת 'בונה ירושלים' (ז')

עניי כל אליך ישברו ואתה נתן להם...

"וְהַבְנוֹתָ בָּהֶּן חֶסֶד וְסֻכָּהּ" - כך אמר דוד המלך בתהילים (לב ו'). ואכן, בכמה וכמה פסוקים ואף במאמרי חז"ל רבים מצינו ששיבחו את מידת הביטחון ואת יתרונותיה הרבים. ואף הנביא הזהיר ואמר (ירמיה ז ו): "אֲדוֹר הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטֹחַ בְּאֲדָם... בְּרוֹךְ הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטֹחַ בָּהּ".

לפיכך, לאחר שביקשנו שלועולם לא נזדקק לחסדי בשר ודם, אנו מוסיפים כי בוודאי אין רצוננו שהפרנסה תגיע אלינו באמצעות 'כוחנו ועוצם ידינו', 'כי אם לידך' - אלא שנדע ונכיר בכל מצב כי מידך ניתנת לנו הפרנסה, ורק כך נתלה את עניינו. הוסיף ואמר הרבי מקאצק שלשון 'כי אם' משתמעת כתנאי - שאף אם גזרת ברחמיך שפרנסתנו תבוא בידי בשר ודם, הרינו מודעים עצמנו לגזירתך, ובתנאי שלא נסיח דעתי לעולם כי מידך המלאה והפתולה היא ניתנת לנו (שי"ח שרפי קודש"ח אות שפה).

לא לחדול לעולם מלבטוח

יתרה מזאת, אמר הכתוב: "וְיָרֶא יִתְּן לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ" (תהילים קיא ה), ובמדרש (ב"ר ס ב) דרשו: "טירוף נתן ליראי בעולם הזה". ויש לומר שכן הנהיג הקדוש ברוך הוא שנתן ליראי את מזונם באופן שלעולם לא יחדלו מלבטוח בו ולצפות לישועתו, כדי שלא ישכחוהו מתוך רוב הטובה ויגיעו לידי מחשבת: "כוחי ועוצם ידי...". ועל כך אנו מבקשים: "כי אם לידך", שפרנסתנו תגיע אלינו באמצעות ביטחוננו בך ולא מתוך תחושת 'כוחי ועוצם ידי' (הגש"פ מחזה אברהם' [לרא"א מפרנספרטור]).

בצערותנו של הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל, טרם עלייתו לירושלים, התגורר הוא עם משפחתו בעיר קוירסדורף שבהונגריה. באותה העת ירד חמיו העשירי מנכסיו, והוא ובני ביתו סבלו מעניות משועת עד פת לחם. רבי יוסף חיים שמיתתו הביטחון הייתה נטועה עמוק בליבו, מעולם לא התאונן על מצבו ואף זכה לראות בכל עת את השגתו, כאשר בכל פעם שהגיעו מים עד נפש, זימן לו הקדוש ברוך הוא תלמידים ששכר לימודם הספיק לו כדי מחייתו בדוחק. אך הרבנית שגדלה בבית עשיר התקשתה עד מאוד לשאת בעוני המחפיר.

באחד מאותם ימי מצוקה מרים, התקשה הוא לעמוד מול צערה העמוק של אשתו, ומתוך עומק הכאב נשא ענינו לשמיים בתפילה: "ירבונו של עולם, להתפלל על פרנסה בהרחבה איני יכול ואיני רוצה, אך ראה נא בצער רעיתי וחזק את ליבה במידת הביטחון, שאף היא לא תתעצב ותדאג על הפרנסה".

לימים, כשסיפר עובדה זו, סיים ואמר: "כמדומה אני שתפילתי זו התקבלה; הן כמעט כל ימי סבלתי מדוחק הפרנסה, ובחסדי השם, מאז אותו מעשה לא שמעתי מפי זוגתי ולו אנחה קלה והתאוננות כלשהי על כך" (מרא דאורא דירשאל"ח ח"א ע"כ כד).

עשה למענך אם לא למעננו

הרה"ק בעל "שמח ישראל" מאלכסנדר פירש: כאשר מחמת עוונותינו איננו זכאים לקבל את פרנסתנו ברוח מידה, בוודאי נגרם מכך צער לשיכנה. שהרי "מדרך הטוב להטיב", וכעין מאמר חכמים (פסחים ק"ב א): "יותר ממה שהענין רוצה לינן פרה רוצה להניק". לפיכך אנו מבקשים ממנו יתברך: "עשה למענך אם לא למעננו" - אף אם איננו זכאים 'ליריית מתנת בשר

ודם' - למעננו, תן לנו את הפרנסה: "כי אם לידך..." - למענך, כדי שלא תצטרך השכינה להצטער בצערנו (הגש"פ "שמח ישראל").

ידו המלאה פתוחה תמיד

מלשון הברכה: "כי אם לידך... הפתוחה", למד המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין כי על האדם להאמין שידו של הקדוש ברוך הוא פתוחה תמיד לספק לו את פרנסתו, ובאם רק יבקש על כך מעומק ליבו, מיד יזכה ליהנות מטובו יתברך (מתוך מכתבו המובא בסידור 'שערי יחזקאל'). הגאון מהרא"י בלוח ראש ישיבת טלז הוסיף ואמר, כי למדנו מכאן שמצידו של הקדוש ברוך הוא אין כל מעכב, ידו המלאה פתוחה תמיד להריק שפע לברואיו, ורק מעשי האדם מעכבים מלקבלו ('שערי דעת' [ירושלים ט"ע] עמ' רב).

'הקדושה' או 'הגדושה'?

רבים עמדו על תיבת 'הקדושה' שנראית כאינה קשורה לשונות שלפניה ולאחריה: 'המלאה הפתוחה... והרחבה' ויש שאכן גרסו משום כך 'הגדושה'. וכפי שהעידו שאמר הרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב:

לכאורה, לתיבת 'הקדושה' אין כל שייכות לתיבות שלפניה ושל אחריה, ואם באנו להרבות בשבחי של מקום, מפני מה לא בחרו בשבח: 'הגדולה', 'החזקה' וכדומה? ונראה כי בסידורים הקדמונים נכתבה כאן תיבת 'הגדושה' - מלשון 'מלא וגדוש', אלא שמדפיס אחד עם הארץ שלא הבין את פירושה של תיבה זו, הכריע מדעתו שיש לתקן ל: 'הקדושה', ואחריו החרו החזיקו המדפיסים כולם. אך הגרסה האמיתית היא: 'הגדושה' ('צפונות' - תשרי תשנ"א עמ' פה, בשם רא"מ וולבר ממונקטש).

אולם בפועל, הנוסח המקובל בישראל הוא: 'הקדושה', וכך גרסו במרבית הסידורים. וכמה הסברים מצינו לכך:

בעל ה'תפארת שלמה' מרדומסק ביאר שטעם שפע בא מצד הקדושה, תמיד הוא בבחינת 'מלאה'. לעומת זאת כשהוא בא מצד אחר, לעולם אין הוא מספק את המקבל. וכפי שאמר החכם מכל אדם במשלי (י כה): "צִדִּיק אֵכֶל לִשְׂבֹּעַ וְנַפְשׁוֹ וְצָדִיק וְנָפְשׁוֹ וְצָדִיק וְנָפְשׁוֹ...". על כן אנו מבקשים בדקדוק: "כי אם לידך המלאה... הקדושה", כשנוכח לקבל מידו 'הקדושה', אזי בוודאי יהיה זה אופן מלא שיספק את צרכינו ('תפארת שלמה' כי תבוא).

עוד יש שביארו כי כוונתנו לבקש בכך שפרנסתנו לא תגיע אלינו בדרך אסורה אלא בהיתר ובקדושה, משום שהעוסק בפרנסה עלול בקלות להגיע חלילה לידי איסורים, כגול, אונאה ואף חילול שבת. לפיכך אנו מבקשים שנוכח להתפרנס באופן של 'קדושה' (הגש"פ 'גיד ופיק').

וכך היה אומר גאון המוסר רבי איצ'לה בלאזר זצ"ל: "אנו אומרים בברכת המזון 'ונא אל תצרכנו...' כי אם לידך המלאה הפתוחה...". אם ידו של הקדוש ברוך הוא מלאה, פתוחה ורחבה, אם כן כל הרוצה יבוא ויטול! על כן נאמרה גם תיבת: 'הקדושה', ומי שאינו קדוש - היאך ייקח?! (לב אליהו ח"א, בשיבוי לב אות ב).

ישועה שהחלה ב'מסיבת סידור'

לפנינו סיפור מרגש עד דמעות שאותו סיפר רבה של 'דמת אלחנן', הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א. יש בו כדי ללמדנו מסר חשוב ביותר על כוחה של תפילה פשוטה הבוקעת מעומק לב טהור, תפילה שעוצמתה האדירה עשויה לשנות את סדרי הטבע ולחולל מהפכה של ממש, גם בעת שנראה כי כלו כל הקיצים.

היה זה בסיומו של אחד מהשעורים הרבים שנוהג הגר"י זילברשטיין שליט"א ללמדנו מעת לעת לפני ציבור גדול של רופאים בנושאי רפואה והלכה. ביציאה מבית המדרש שבו נמסר השיעור, הבחין הרב ברופא דתי בכיר הממתין לו מחוץ לפתח בית המדרש. סבר פניו של הרופא הראה על סערת רגשות שבה הוא נתון, ובידיו הוא אחז שקית מסתורית.

"דוקטור, רצית לומר לי משהו?", התעניין הרב, ובמקום תשובה הכניס הרופא את ידו לשקית והוציא ממנה סידור, 'סידור תפילה לתלמידים', כזה שילדי תלמודי התורה רגילים להתפלל מתוכו.

"מה מיוחד בסידור הזה?" השתומם הרב, "מדוע הוא גורם לך להתרגשות רבה כל כך?"

"סידור זה שייך לבני הקטן", הסביר הרופא, ומיד המשיך בסיפורו: "נישאתי לפני כחמש עשרה שנים. לאחר שחלפו כמה שנים מנישואי וטרם זכיתי להיפקד, התחלנו לדרוש ברופאים. לצערנו הרב, הללו לא היו זקוקים לזמן רב כדי לתת את אבחנתם; כל הרופאים שפנינו אליהם נאלצו להשיב את פנינו ריקם ולהסביר לנו כי על פי הרפואה, בדרך הטבע אין סיכוי שנוכח להביא ילד לעולם.

בתחילה ניסינו להיאבק ברוע הגזירה. ניסינו לפנות לרופאים בכירים יותר, עברנו בדיקות וטיפולים, אולם גם לאחר כל המאמצים התאכזבנו מההבנה שהמצב לא השתנה ככהאז זה. סיכוינו להביא ילדים לעולם שאפו לאפס.

רק לאחר שהשלמנו עם מצבנו פנינו להגיש בקשה לאימוץ ילד. גם כדי לזכות לכך היה עלינו לעבור דרך לא קלה, אשר בסופה קיבלנו לאימוץ תינוק קטן וחמוד אשר הציף את ביתנו ברוח חיים ובאוויר. במהלך השנים שחלפו מאז, השקענו בילד את כל מאמצינו כביכול היה בנונו הביולוגי. לא חסכנו כל השתדלות ומאמץ כדי להעניק לו בכל תחום את הטוב ביותר.

בהגיע הילד לכיתה א' החלטנו לשלוחו לתלמוד תורה, וכבר בימים הראשונים הבנו שבחרנו את הבחירה הנכונה ביותר. הילד שמח ללכת בכל יום לתלמוד תורה ולחזור ממנו כשהוא גדוש במטען רוחני חיובי, ואף אנו התחזקנו בזכותו.

בהגיע הילד לכיתה א' חלטנו לשלוחו לתלמוד תורה, וכבר בימים הראשונים הבנו שבחרנו את הבחירה הנכונה ביותר. הילד שמח ללכת בכל יום לתלמוד תורה ולחזור ממנו כשהוא גדוש במטען רוחני חיובי, ואף אנו התחזקנו בזכותו.

כאשר שבנו לביתנו, שמתי לב שהילד נתון בסערת רגשות בלתי רגילה. ענינו שזהו באור בלתי רגיל ופניו שקרנו באושר עילאי, העידו על ההתרגשות הגדולה המתחוללת בקרבו. הוא חיבק את הסידור אל ליבו ולא הסכים להרפות ממנו גם לאחר שעה ארוכה.

הדבר היה לפלא בעיניי, אמנם 'מסיבת סידור', אך עד כדי כך...! והיישבותי אפוא לצידו וניסיתי לברר מפיו את סיבת ההתרגשותו המיוחדת: "לדי היקר, פנית אליו, 'מפני מה אתה מרגוש כל כך?' שאלתי.

הוא הביט בי בחוסר הבנה; 'מה' השאלתי, השיב לי בתמיהה, 'הרי היום סוף סוף זכיתי לקבל סידור!' ורק בגלל זה אתה כל כך נרגש ונסערת? המשכתי לברר. והילד, שבטוח עד עצם היום הזה שאני הוא אביו הביולוגי, השיב לי כשענינו מוצפות בדמעות:

"אבא, הניצח לא אתגרש! סוף כל סוף יש לי סידור משלי. ברוך ה' למדתי ואני יודע להתפלל. עכשיו אוכל לבקש מריבוננו של עולם שייתן לי אח! אתה יודע שאני לא רוצה להישאר בן יחיד. מהיום לא אפסיק להתפלל ולהתחנן - אנא, ריבונו של עולם, ברחמיך הרבים, שלח לי אח קטן וחמוד!"

ריחמתי עליו כל כך. מול רצונו הטהור כל כך של הילד הצדיק והתמים לא יכולתי להישאר שווה נפש. ליבי נחמץ בקרבי על כך שאיני יכול לגלות לו את העובדה הפשוטה, כי אין כמעט כל סיכוי רפואי שתקוותו תתגשם ושנוכל להביא לעולם ילד שיהיה אחיו.

בנקודה זו הפסיק הרופא את סיפורו, קולו השתק והוא התקשה לכלוא את דמעותיו. אך בקושי הצליח לסיים את דבריו:

"כבוד הרב, מאז אותה מסיבת סידור חלפו למעלה מתשעה חודשים. כעת אני יכול לבשר לרב שהיום בבוקר זכינו בסייעתא דשמיא להכניס את בנו היקר שנולד לנו לאחר כחמש עשרה שנות עקרות, בביתנו של אברהם אבינו עליו השלום.

גם לאחר שנראה היה כי אספה כל תקווה, מסתבר כי תפילתו של הילד הקטן שנאמרה בתמימות ומתוך לב טהור, פעלה את פעולתה והחישה את הישועה מעל לדרך הטבע."

'ופריו מתוך' בא